

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖZTÁRSASÁGI MAGYAR NYELVI ÉS NYELVHELYESÉGI VERSENY

2021/2022.

7. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 120 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

7. osztály

Egy óra múlva a Mágusképző összes diákja lent sorakozott az iskolaudvaron. Mindenki Gógh Lajosról suttogott. Láttam az osztálytársaimon, hogy félnek. Mi is féltünk. Árkosi lépett az emelvényre. A vállán ott kuporgott a sziámi macska. Zöld szemével szigorúan és félelmetesen nézegetett körbe-körbe. Mint aki azt méri fel, mire is képesek ezek a diákmágusok.

– Diákok, tanártársaim, fiatal és örökké fiatalos mágusok! – kezdte Árkosi a beszédét. A hangja erőteljesen szólt a hangszórókból. Úgy tűnt, hogy a vészhelyzet mozgósította a tartalék energiáit. Hogy új erőre kapott. Hogy határozott és energikus.

– Mágusok a Mágusképzőn! Vészhelyzet van! Iskolánk, a Vörösvári Úti Mágusképző Iskola sok-sok évtizedes történetének legsúlyosabb válságát éri meg! Az iskola egykori diákja, tanítványa, Gógh Lajos meg akarja támadni a Mágusképzőt! Azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy elfoglalja! El akarja foglalni, mert el akarja venni tőlünk mindazt, ami a miénk. Gógh Lajos varázslótanoncaival olyan összehangolt akcióba kezdett, amivel szemben csak egy fegyver van! Az összefogás fegyvere! A kitartás fegyvere! Veszélyben vagyunk, és veszélyben van minden mágusképzős! Ezért a továbbiakban tilos elhagyni az iskola területét! Ez mindannyiunk közös érdeke! Tilos levelet küldeni, levelet fogadni, tilos idegenekkel szóba állni! Az árulót megbüntetjük! Márpedig minden levél, a legártatlanabbnak tűnő üzenet, árulónkká lehet! Hadiállapot van, ez mindenkitől fokozott figyelmet, áldozatot és koncentrációt igényel! Kitartás mágusok! Nincs még nagy baj! Mert a bajban ismerszik meg, ki az igazi barát! Örömmel mondom, hogy nem kisebb barát jött el hozzánk, mint az angliai Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskola tanára, McGalagony professzor asszony, aki személyesen hozta el Harry Potter, ismétlem, a világhírű Harry Potter biztató és kitartásra buzdító üzenetét! Hadd mutassam be minden fiatal és fiatalos mágusnak a professzor asszonyt! Itt ül a vállamon, igazi arcát nem mutathatja meg, de macskaként megismerhetitek! Professzor asszony, öné a szó!

(Petőcz András: Vészhelyzet a Mágusképzőn – Részlet)

1. **Olvasd el** a fenti szöveget, majd **válaszolj** a feltett kérdésekre!

a) Mibe kezdett Gógh Lajos?

b) Mi tilos a továbbiakban?

c) Mi történik az árulóval?

d) Milyen barát jött el a Mágusképzőbe?

e) Kinek az üzenetét hozta el?

2. A **beszélő név** olyan irodalmi név, amely közszoói jelentésével jellemzi képviselőjét.

Például: Bogaras Katinka.

Keress te is egy beszélő nevet a fenti szövegben, majd írd is le!

3. **Elemezd** az idézet alábbi mondatát!

a) A **mondatrészeket** a szokott módon jelöld **aláhúzással és betűjelzéssel!**

Zöld szemeivel szigorúan és félelmetesen nézegetett körbe-körbe.

b) **Egészítsd ki!**

A fenti mondatban a _____ halmozott mondatrész.

c) Határozd meg az elemzett mondat **állítmányának fajtáját! Húzd alá!**

névszoói névszoói-igei igei

4. **Írd** a vonalra a fenti szövegben szereplő két **intézmény** teljes nevét! Ügyelj a **helyesírásukra!**

5. A **kommunikáció tényezőit** tekintve ki volt a fenti szövegben a **feladó** vagy a **beszélő**?

Írd a nevét a vonalra!

6. **Egészítsd ki** a barátságról szóló ismert **(köz)mondást** a szöveg alapján!

Mert a _____ ismerszik meg, ki az igazi _____!

7. **Gyűjtsd össze** a fenti szöveg **első bekezdéséből** a vegyes hangrendű **összetett szavakat!**

8. **Olvasd el** a fenti szöveg két mondatát!

Diákok, tanártársaim, fiatal és örökké fiatalos mágusok!

Professzor asszony, öné a szó!

Miért **választották el** a **kiemelt szavakat vesszővel** a mondat többi részétől? Indokold!

9. Keresd meg a fenti szöveg **második bekezdésében** azt a **szót**, amelyben **kiesés** történik!

Írd le!

10. A fenti szemelvény *örömmel, macskaként, emelvényre és nézegetett* szavát függőleges vonalakkal **bontsd szerkezeti elemeire**, majd **minősítsd** őket, és **írd föléljük a megfelelő számot!**

(szótő – 1, képző – 2, jel – 3, rag – 4)

örömmel macskaként emelvényre nézegetett

11. **Keretezd be** az alábbi mondatokban a **birtokos jelzőt**, és határozd meg **szófaját!**

a) A Mágusképző összes diákja lent sorakozott az iskolaudvaron. _____

b) Ezért a továbbiakban tilos elhagyni az iskola területét! _____

12. **Olvasd el** a fenti szöveg mondatait!

Az iskola egykori diákja, **tanítványa**... meg akarja támadni a Mágusképzőt!

...nem kisebb barát jött el hozzánk, mint az angliai Roxfort Boszorkány- és

Varázslóképző Szakiskola tanára, **McGalagony professzor asszony**...!

a) Döntsd el, mely **mondatrész** szerepét töltik be a mondatokban **kiemelt szavak!**

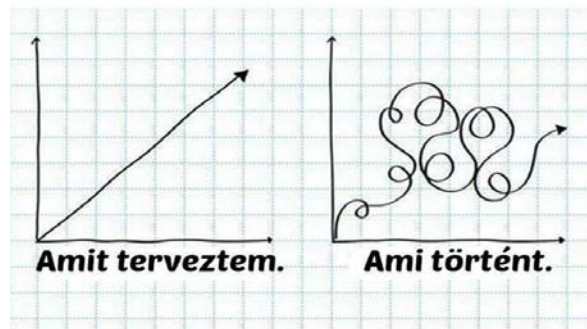
Húzd alá!

birtokos jelző minőségjelző értelmező jelző

b) Írd le az **első mondat tagadó** változatát!

13. Nézd meg a következő grafikont, majd oldd meg a feladatot!

Életem története

Milyen **mássalhangzó-változás** figyelhető meg a *terveztem* szóban?

Húzd alá a megfelelő választ!

összeolvadás kiesés részleges hasonulás rövidülés

14. Figyeld meg az alábbi (Ady Endrét és Babits Mihályt ábrázoló) **mémet**!

a) Pótold a bal oldali mondatban a **hiányzó írásjelet**! **Írd le** a mondatot helyesen!

b) Állapítsd meg a leírt mondat **beszélői szándékát**! **Karikázd be**!

kijelentő óhajtó felkiáltó felszólító kérdő

15. **Helyezd** a megadott mondatokba az alábbi **szavakat!**

a) úgy, hogy – úgyhogy

Sohasem tudott időben elaludni, _____ mindig elkésett.

Megdorgálták _____ egyhamar nem felejt el.

b) hogyne – hogy ne

Megfenyegették, _____ beszéljen.

Eljössz? – kérdezte.

_____! – felelte.

16. **Figyeld meg** az alábbi **képet!**

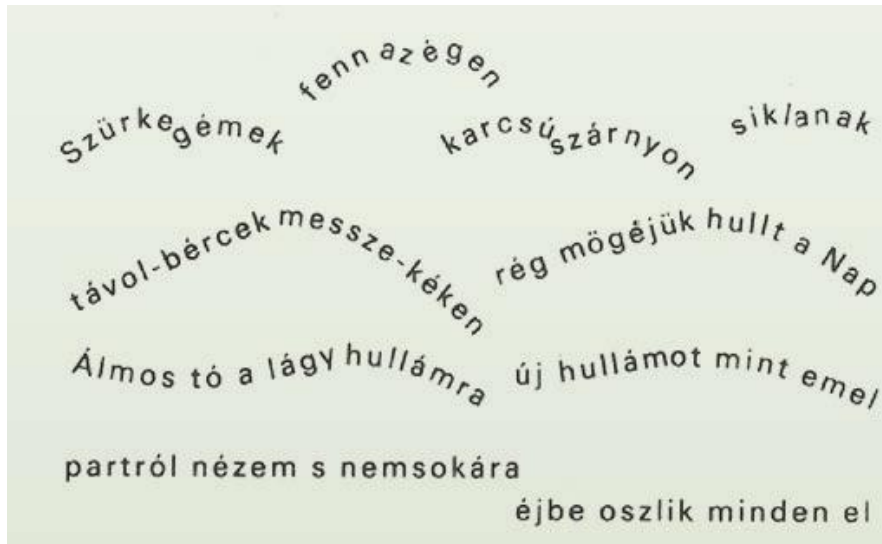

a) Írd a vonalra az **indulatszót!**

b) **Szerkezete** szerint milyen az első **mondat**? **Húzd alá** a helyes választ!

tagolt egyszerű tagolatlan összetett tőmondat

17. **Olvasd el** Verböczy Antal *Tájkép* című **képvetségét!**

Írj le öt **minőségjelzős alárendelő szószerkezetet!**

18. **Gyógyklinika.** Négy „beteg” **mondatot** olvashatsz az alábbiakban. Gyógyítsd meg őket nyavajáiktól, majd **írd is le** őket **helyesen!**

a) A tettesek szégyenükben lehajtották fejeiket.

b) Letartóztatták a feltételezett olasz repülőgép merénylőjét.

c) A dzsungel olyan őserdő, ahová emberi kéz még nem tette be a lábát.

d) Az újjáalakult társulat bemutatójára körülbelül 891 ember volt kíváncsi.

19. Valamennyi szavunk végkicsengése: **fa**. Vajon **milyen fákról** van szó? Van-e közülük a fához, a fa valamely fajtájához? **Írd** a vonalra a **szót** a meghatározás alapján!

Például: származástáblázat = családfa

a) a cipész erre húzza rá a cipőt, amikor készíti vagy javítja = _____

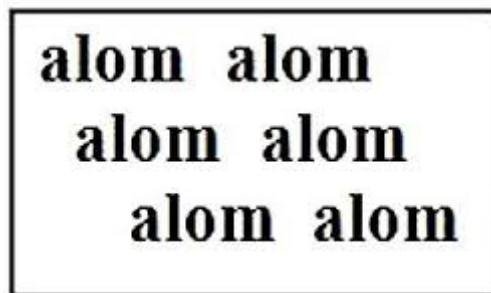
b) piaci árus = _____

c) húros, pengetős hangszer = _____

d) dörzsölésre gyulladó pálcika = _____

e) móka, csínytevés = _____

20. **Fejtsd meg** a következő képrejtvényt!

Megfejtés: _____

JAVÍTÁSI KULCS A 7. OSZTÁLYOS TESZTHEZ

(2022. évi köztársasági Magyar Nyelvi és Nyelvhelyességi Verseny)

1. a) (Gőgh Lajos összehangolt) akcióba (kezdet).
- b) Tilos levelet küldeni, levelet fogadni, idegenekkel szóba állni.
- c) (Az árulót) megbüntetik.
- d) (Az angliai Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskola tanára,) McGalagony professzor asszony.
- e) (A világhírű) Harry Potter (biztatásra és kitartásra buzdító) üzenetét (hozta el). (5 x 0,20 = 1)
2. Gőgh Lajos (1)
3. a) Zöld szemével szigorúan és félelmetesen nézegetett körbe-körbe.
- miJ eH mH mH hH (6 x 0,10 = 0,60)
- b) A fenti mondatban a módhatározó halmozott mondatrész.
- (Megjegyzés: Amennyiben a tanuló a szigorúan és félelmetesen szóalakokat tünteti fel, az is elfogadható.) (0,20)
- c) igei (0,20)
4. Vörösvári Úti Mágusképző Iskola,
- Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Iskola (2 x 0,50 = 1)
5. Árkosi (1)
6. Mert a **bajban** ismerszik meg, ki az igazi **barát!** (2 x 0,50 = 1)
7. Mágusképző, iskolaudvaron, osztálytársaimon, diákmágusok (4 x 0,25 = 1)
8. A mondat elején vagy végén álló megszólítást vesszővel választjuk el a mondat többi részétől.
- (Megjegyzés: Egyéb helyes megoldás is elfogadható.) (1)
9. kezdte (1)

7. osztály

10. 1 4 1 2 1 2 4 1 2 3
öröm|mel macska|ként emel|vény|re néz|(e)get|(e)tt (4 x 0,25 = 1)
11. a) Mágusképző – főnév, b) iskola – főnév (2 x 0,50 = 1)
12. a) értelmező jelző
b) Az iskola egykori diákja, tanítványa nem akarja megtámadni a Mágusképzőt! /
Nem az iskola egykori diákja, tanítványa akarja megtámadni a Mágusképzőt.
(2 x 0,50 = 1)
13. részleges hasonulás (1)
14. a) Kérlek, írd kommentet, ha látod ezt a képet!
b) felszólító (2 x 0,50 = 1)
15. a) Sohasem tudott időben elaludni, **úgyhogy** mindig elkésett.
Megdorgálták **úgy, hogy** egyhamar nem felejt el.
b) Megfenyegették, **hogy ne** beszéljen.
Eljössz? – kérdezte.
Hogyne! – felelte. (4 x 0,25 = 1)
16. a) Hőőőőő!
b) tagolatlan (2 x 0,50 = 1)
17. szürke gémek, karcsú szárnyon, álmos tó, lágy hulláma, új hullámot (5 x 0,20 = 1)
18. a) A tettesek szégyenükben lehajtották **fejüket**.
b) Letartóztatták az olasz repülőgép **feltételezett** merénylőjét.
c) A dzsungel olyan őserdő, ahová ember még nem tette be a **lábát**.
d) Az újjáalakult társulat bemutatójára körülbelül **kilencszáz** ember volt kíváncsi. /
Az újjáalakult társulat bemutatójára **kilencszáz** ember volt kíváncsi.
(4 x 0,25 = 1)
19. a) kaptafa, b) kofa, c) hárfa, d) gyufa, e) tréfa (5 x 0,20 = 1)
20. hatalom (1)

